

عنوان مقاله:

درک معنایی پیامدهای ورود نوسازی به منطقه اورامان کردستان ایران به شیوه پژوهش زمینه ای

محل انتشار:

مجله جامعه شناسی ایران، دوره 9، شماره 1 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

احمد محمدپور - استادیار دانشگاه بوعلی سیناای همدان

مهدی رضایی - دانشجوی دکتری جمعیت شناسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بررسی حاضر به بازسازی معنایی پیامدهای نوسازی از رویکرد تفسیرگرایی اجتماعی می پردازد. رویکرد تفسیرگرایی اجتماعی با تاکید بر بینش سازه گرایی اجتماعی بر این باور است که کنشگران اجتماعی نقش اصلی در ساخت و بازسازی زندگی اجتماعی خود ایفا کرده و به گونه ای بازاندیشانه و آگاهانه در برابر محیط و تغییرات آن عمل می کنند. این رویکرد، برخلاف رویکرد پوزیتیویستی، که بر اصالت محیط، نظم و قاعده مندی در واقعیات اجتماعی و ثبات ماهیت انسان تاکید دارد، به اصالت انسان، سیالیت و بر ساخته شدن مداوم واقعیات اجتماعی و نیز انعطاف پذیری ماهیت انسان معتقد است. در این مقاله با به کارگیری این رویکرد سعی شده است به درک و تفسیر پیامدهای نوسازی در قالب مطالعه موردی اورامانات کردستان از منظر ساکنان آن سامان پرداخته شود. اورامان تخت منطقه ای است وستانی و کوهستانی که در جنوب غربی شهرستان مریوان واقع شده است. ساکنان این منطقه عمدتاً به فعالیت های دامداری، باغداری و کشاورزی محدود می پردازند. با این وجود در طی چند سال اخیر، تغییر و تحولاتی مانند پیدایش فعالیت های اقتصادی جدید، تکنولوژی و امکانات مدرن، آموزش و بهداشت نوین و دیگر عناصر نوین منطقه پدید آمده اند که بر ساختار اجتماعی این جامعه تاثیر گذاشته اند. لذا درک و تفسیر مردم از شرایط، فرایند و پیامدهای این تغییرات از اهمیت به سزایی برخوردار است. روش شناسی پژوهش حاضر، کیفی است و از روش مردم نگاری برای انجام دادن عملیات تحقیق و انجام دادن کلیه مراحل کار میدانی استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارائه نظریه نهایی از روش نظریه زمینه ای استفاده شده است. هدف عمده این مطالعه عبارت است از بررسی درک، تفسیر و ارزیابی پیامدهای نوسازی آن طور که توسط مردم تحت مطالعه تجربه می شوند، در این مطالعه پیامدهای نوسازی در ابعاد اقتصادی، قشریندی اجتماعی، آموزش مدرن، بهداشت مدرن، اعتقادات، تکنولوژی، ارتباطات و حمل و نقل، زبان، خویشاوندی و تعاملات اجتماعی مورد بررسی قرار گرفتند. بعد از انجام دادن عملیات کدگذاری باز، محوری و گزینشی، برای هریک از ابعاد فوق یک مقوله هسته و مدل زمینه ای پارادایمی ارائه شده. مقولات هسته عبارت بودند از: ارتقای معیشتی، رهایی، توانمندسازی/ فشارآور، افزایش امید به زندگی، بقای اصول، رفاه آفرین/ چالش برانگیز، تسهیل بخشی، چالش زبانی، میل به بازگشت و تضعیف شبکه ها. مقوله هسته نهایی در این مطالعه درک نوسازی به مثابه ساختار بخش و ساختار شکن است. براساس این مقوله، مردم اورامان پیامدهای نوسازی را به مثابه ساختاربخش و ساختار شکن دریافته اند که در آن نوسازی از یک طرف ساختارهای جدیدی به جامعه آنان بخشیده است اما همزمان بسیاری از ساختارهای سنتی آنان را نیز دچار افول کرده است. مقوله هسته مذکور در قالب یک مدل زمینه ای پارادایمی شامل شرایط، تعاملات (استراتژی ها) و پیامدها ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

مردم نگاری، نظریه زمینه ای، تفسیرگرایی، پیامدهای نوسازی، بازسازی معنایی، اورامان کردستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1710994>

